

**KONFERENCJA W SPRAWIE PRZYSTĄPIENIA
DO UNII EUROPEJSKIEJ
– UKRAINA –**

**Bruksela, 12 czerwca 2026 r.
(OR. en)**

AD 18/26

LIMITE

CONF-UA 2

DOKUMENT AKCESYJNY

Dotyczy: WSPÓLNE STANOWISKO UNII EUROPEJSKIEJ
– Klaster 1: Kwestie podstawowe

NEGOCJACJE AKCESYJNE

Ukraina

WSPÓLNE STANOWISKO UE

(w następstwie stanowiska negocjacyjnego Ukrainy AD 16/26 CONF-UA 1)

Klaster negocjacyjny: 1

Kwestie podstawowe

w tym Funkcjonowanie instytucji demokratycznych, Reforma administracji publicznej, rozdział 23 – Wymiar sprawiedliwości i prawa podstawowe, rozdział 24 –Sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo, Kryteria gospodarcze, rozdział 5 – Zamówienia publiczne, rozdział 18 – Statystyka, rozdział 32 – Kontrola finansowa

Niniejsze stanowisko Unii Europejskiej jest oparte na jej ogólnym stanowisku na konferencję akcesyjną z udziałem Ukrainy (AD 9/24 CONF-UA 2) i podlega zasadom negocjacyjnym zatwierdzonym podczas tej konferencji, a zwłaszcza zasadom następującym:

- opinie wyrażone przez Ukrainę lub UE na temat danego rozdziału negocjacyjnego w żaden sposób nie będą przesądzać o stanowisku, jakie może zostać przyjęte w sprawie innych rozdziałów;
- porozumień – nawet częściowych – osiągniętych w trakcie negocjacji nad poszczególnymi rozdziałami nie należy uznawać za ostateczne, dopóki nie zostanie osiągnięte ogólne porozumienie dotyczące wszystkich rozdziałów;
- jak również wymogom określonym w pkt 5, 11, 12, 32, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 50, 51 i 52 ram negocjacyjnych.

UE zachęca Ukrainę, by kontynuowała proces dostosowywania ustawodawstwa do unijnego dorobku prawnego oraz by skutecznie wdrażała i egzekwowała ten dorobek, a także – ogólnie – by jeszcze przed przystąpieniem do UE opracowała strategię i instrumenty, które będą możliwie najbliższe unijnym strategiom i instrumentom.

UE odnotowuje, że w swoim stanowisku (AD 16/26 CONF-UA/1) Ukraina akceptuje unijny dorobek prawny objęty klastrem 1 obowiązujący na dzień 3 czerwca 2026 r. oraz że będzie ona gotowa do wdrożenia go przed datą przystąpienia do Unii Europejskiej.

1. Funkcjonowanie instytucji demokratycznych

UE odnotowuje, że w swoim porządku konstytucyjnym Ukraina ustanowiła fundamenty **państwa demokratycznego**, i zachęca Ukrainę do zapewnienia stałego umacniania demokracji pomimo ograniczeń wynikających ze stanu wojennego. UE odnotowuje, że ramy prawne i instytucjonalne umożliwiają zorganizowanie demokratycznych wyborów. UE zachęca Ukrainę do poprawy ram prawnych zgodnie z zaleceniami OBWE/ODIHR, prawodawstwem UE oraz międzynarodowymi i europejskimi normami. UE z zadowoleniem przyjmuje bieżące wysiłki Ukrainy na rzecz zwiększenia odporności na dezinformację oraz obcą ingerencje i manipulacje informacjami (FIMI) podczas wyborów. UE zachęca Ukrainę do dalszego wzmocnienia przejrzystego, pluralistycznego i niezależnego środowiska medialnego, w tym poprzez ponowną ocenę i stopniową rezygnację z tzw. maratonu telewizyjnego. Należy zająć się niedociągnięciami w przeciwdziałaniu nielegalnemu finansowaniu kampanii i partii i zapewnić większą przejrzystość i skuteczny nadzór, poprzez lepsze przestrzeganie i weryfikację przepisów dotyczących finansowania kampanii i partii, uproszczenie i wzmocnienie funkcji kontrolnych, odstraszać kary oraz likwidację luk prawnych wykorzystywanych przez darczyńców będących osobami trzecimi.

UE odnotowuje, że parlament Ukrainy nadal pełni swoją funkcję, choć jego nadzór nad władzą wykonawczą jest obecnie ograniczony. UE podkreśla, że Ukraina powinna dalej zwiększać ogólną przejrzystość, jakość i skuteczność w ramach procesu legislacyjnego, w tym podczas stanu wojennego. UE odnotowuje też, że parlament powinien również ustanowić solidne ramy dotyczące uczciwości, w tym kodeks postępowania dla posłów i skuteczne monitorowanie ograniczeń obowiązujących po zakończeniu mandatu.

UE podkreśla, że, ogólnie rzecz biorąc, istnieją prawne, regulacyjne i instytucjonalne ramy działania **organizacji społeczeństwa obywatelskiego**, jednak potrzebne są usprawnienia, które zapewnią sprzyjające warunki dla społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności w celu wzmocnienia mechanizmów ochrony organizacji społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka przed groźbami i nadmierną presją, w tym poprzez dostosowanie krajowych przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego strategicznych powództw zmierzających do stłumienia debaty publicznej (SLAPP). UE zaznacza, że Ukraina musi zapewnić skuteczne mechanizmy współpracy między organami państwowymi a organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, w tym konstruktywne konsultacje ze społeczeństwem obywatelskim w sprawie inicjatyw ustawodawczych i politycznych.

2. Reforma administracji publicznej

UE odnotowuje, że ukraińskie **strategiczne ramy** reformy administracji publicznej są częściowo dostosowane do norm europejskich. UE odnotowuje też, że mechanizmy zarządzania i koordynacji służące wdrożeniu tej reformy są dobrze ugruntowane. UE podkreśla, że – aby przyspieszyć reformy – należy zwiększyć zdolności służby cywilnej i zapewnić stabilność finansowania reform.

UE odnotowuje, że ukraińskie normy dotyczące **kształtowania i koordynowania polityki** są częściowo dostosowane do norm europejskich. UE podkreśla, że Ukraina musi zmodernizować swoje ramy regulacyjne, podnieść standardy formułowania polityki w oparciu o dowody i standardy techniki prawodawczej oraz zapewnić skuteczne i inkluzywne konsultacje publiczne.

UE odnotowuje, że ukraińskie normy dotyczące **służby publicznej i zarządzania zasobami kadrowymi** są częściowo dostosowane do norm europejskich. UE zachęca Ukrainę do dalszego dostosowywania krajowych ram regulacyjnych dotyczących służby cywilnej do zasad indywidualnych zasług, przejrzystości i uczciwości w procedurach selekcji i rekrutacji. Jeśli chodzi o służbę cywilną, należy przywrócić i usprawnić rekrutację w oparciu o osiągnięcia, z zapewnieniem przejrzystości i konkurencji z odpowiednim uwzględnieniem sytuacji w dziedzinie bezpieczeństwa. UE podkreśla, że należy gromadzić i monitorować dane dotyczące przyczyn zwolnień, a także liczby i kategorii umów na czas określony, aby zapobiec nadużyciom. UE przypomina, że należy dokończyć reformę systemu wynagrodzeń urzędników służby cywilnej opartą na klasyfikacji stanowisk, aby zapewnić przejrzysty, konkurencyjny i sprawiedliwy system wynagrodzeń. UE zaznacza, że proces cyfryzacji zarządzania zasobami kadrowymi powinien postępować; należy go rozszerzyć na wszystkie organy administracji publicznej.

UE odnotowuje, że ukraiński system dotyczący **aspektów organizacyjnych i rozliczalności** jest częściowo dostosowany do norm europejskich. UE zachęca Ukrainę do poprawy wewnętrznej organizacji ministerstw, doprecyzowania granic odpowiedzialności między organami nadzorczymi a organami im podległymi i ulepszenia mechanizmów monitorowania ich wyników. UE zachęca też Ukrainę do harmonizacji swoich przepisów z ustawą o postępowaniu administracyjnym i zapewnienia, by nie wprowadzano nieuzasadnionych wyjątków od jej stosowania. UE podkreśla, że należy zapewnić pełne wdrożenie ustawy o postępowaniu administracyjnym i jego monitorowanie. UE zachęca ponadto Ukrainę do dalszych postępów w reformie decentralizacyjnej.

UE odnotowuje, że ukraiński system **świadczenia usług** jest w dużej mierze dostosowany do norm europejskich. UE zachęca Ukrainę do dalszego rozwijania sieci centrów usług administracyjnych zapewniających ułatwiony dostęp dla osób z niepełnosprawnościami i osób o specjalnych potrzebach. UE zachęca Ukrainę do zapewnienia dalszego dostosowywania krajowych przepisów do unijnego dorobku prawnego w tej dziedzinie.

UE odnotowuje, że Ukraina dysponuje dobrze ugruntowanymi prawnymi i instytucjonalnymi ramami **zarządzania finansami publicznymi**. UE podkreśla, jak ważne jest, by Ukraina dalej usprawniała wdrażanie przepisów. UE zachęca Ukrainę do udoskonalenia średniookresowych ram budżetowych i poprawy jakości wydatków publicznych, w szczególności poprzez ulepszenie metodyki przeglądów wydatków i przeprowadzanie corocznych przeglądów wydatków budżetu państwa. UE zachęca Ukrainę do usprawnienia monitorowania ryzyk fiskalnych, zwłaszcza poprzez ulepszenie metodyki oceny ryzyk fiskalnych związanych z inwestycjami publicznymi, przedsiębiorstwami państwowymi i budżetami lokalnymi. UE zachęca Ukrainę do dalszego udoskonalania zarządzania inwestycjami publicznymi zgodnie z planem reform w zakresie zarządzania inwestycjami publicznymi i towarzyszącym mu planem działania. UE zachęca Ukrainę do zwiększenia przejrzystości procesu budżetowego i nadzoru nad tym procesem, w szczególności poprzez zapewnienie terminowego i regularnego udostępniania publicznego danych fiskalnych dla wszystkich podsektorów sektora instytucji rządowych i samorządowych, rozszerzenie zakresu średniookresowego planowania budżetowego i objęcie nim sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz ustanowienie niezależnej instytucji fiskalnej.

3. Rozdział 23 –Wymiar sprawiedliwości i prawa podstawowe

UE podkreśla, że ukraińskie ramy ustawodawcze i instytucjonalne są częściowo dostosowane do unijnego dorobku prawnego i odnośnych norm europejskich w zakresie **funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości**. UE odnotowuje, że Ukraina planuje dalej wzmacniać niezależność i zdolności krajowych organów zarządzania w systemach sądowniczym i prokuratorskim, stosować zasady merytokracji w procedurach selekcji ich członków, usprawnić struktury zarządzania w wymiarze sprawiedliwości, ulepszyć zarządzanie sądami i zwiększyć ich zasoby, umacniać rozliczalność i uczciwość na wszystkich szczeblach, zapewnić dostępność i jakość sądów oraz zapewnić efektywne wymierzanie sprawiedliwości zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym i normami europejskimi.

UE z zadowoleniem odnotowuje postępy Ukrainy we wspieraniu **niezależności i bezstronności** wymiaru sprawiedliwości. UE z zadowoleniem odnotowuje, że Ukraina zamierza dalej zwiększać odporność instytucji wymiaru sprawiedliwości na ingerencje wewnętrzne i zewnętrzne.

UE z niepokojem odnotowuje niedawne wydarzenia, które mogą osłabić postępy w reformie sądownictwa, a w szczególności opóźnienia w mianowaniu kandydatów do odnowionych niedawno instytucji. W przyszłości Ukraina musi jeszcze bardziej wzmocnić niezależność, uczciwość, status i zdolności organów zarządzania w systemach sądowniczym i prokuratorskim, także tych autonomicznych, oraz zoptymalizować struktury zarządzania w wymiarze sprawiedliwości i system zarządzania sądami, a także funkcjonowanie prokuratury. UE odnotowuje zobowiązanie Ukrainy do zapewnienia systemu losowego przydzielania spraw w prokuraturze w oparciu o jasne i obiektywne kryteria oraz do dalszego ulepszania takiego systemu w sądach. UE podkreśla, jak ważne są stałe wysiłki Ukrainy na rzecz wzmocnienia niezależności sędziów sądów powszechnych, Sądu Najwyższego i Sądu Konstytucyjnego, prokuratorów oraz Państwowej Administracji Sądowej, w tym zapewnienia wysokich standardów uczciwości, przejrzystości i opierania się na osiągnięciach w procedurach selekcji i mianowania oraz dalszego podnoszenia tych standardów. W tym celu UE podkreśla znaczenie merytorycznego zaangażowania, na zasadzie tymczasowej, do bieżących i przyszłych procedur selekcji na stanowiska wysokiego szczebla niezależnych ekspertów wyznaczonych przez partnerów międzynarodowych. Ukraina musi dokonać odpolitycznienia stanowiska prokuratora generalnego, w tym poprzez zapewnienie większej obiektywności i przejrzystości procedur selekcji i odwoływania i oparcie ich w większym stopniu na osiągnięciach, z uwzględnieniem norm europejskich. Ukraina powinna też usprawnić system wyłączenia sędziów z pewnych spraw, tak by dostosować go do norm europejskich.

UE odnotowuje, że Ukraina znacznie wzmocniła swoje ramy prawne i instytucjonalne w zakresie **rozliczalności**. UE z satysfakcją odnotowuje, że Ukraina dalej w zadowalający sposób wdraża system weryfikacji sędziów i zatwierdzania prokuratorów. Aby jednak osiągnąć wymierne rezultaty, należy zwiększyć tempo weryfikacji i zatwierdzania. UE podkreśla, że Ukraina musi nadal wzmocnić środki zapobiegania korupcji w wymiarze sprawiedliwości, w szczególności poprzez usprawnienie systemu oświadczeń o uczciwości sędziowskiej i weryfikacji sędziów.

UE odnotowuje również, że należy udoskonalić ramy dyscyplinarne dla sędziów i prokuratorów, m.in. zmniejszyć zaległości w rozpatrywaniu spraw dyscyplinarnych, ulepszyć środki dyscyplinarne i ich egzekwowanie, a także wzmocnić Inspektorat Generalny w ramach prokuratury.

UE odnotowuje wysiłki Ukrainy na rzecz poprawy **jakości** wymiaru sprawiedliwości, także poprzez poprawę prawnych i instytucjonalnych ram selekcji sędziów i prokuratorów, jednak wciąż nie uporano się z poważnym niedoborem sędziów i personelu pomocniczego. Niedobór zasobów finansowych i kadrowych negatywnie wpływa na jakość i efektywność systemu sądowego. Należy wprowadzić skuteczny system okresowej oceny wyników sędziów i prokuratorów oparty na jasnych i obiektywnych kryteriach. UE zachęca Ukrainę do poprawy **efektywności** systemu wymiaru sprawiedliwości, kładąc nacisk na zmniejszenie zaległości w rozpatrywaniu spraw i braku jednolitości orzecznictwa, a także do postępów w systemie cyfryzacji. UE podkreśla, jak ważne jest szybkie ustanowienie i pełne uruchomienie – po przeprowadzeniu rzetelnej procedury selekcji, przy zapewnieniu merytorycznego zaangażowania niezależnych ekspertów wyznaczonych przez partnerów międzynarodowych – nowego sądu administracyjnego, który będzie rozpatrywał sprawy przeciwko organom państwowym. UE podkreśla też, że należy zreformować Izbę Adwokacką i Krajową Szkołę Sędziów, co obejmuje merytoryczne zaangażowanie niezależnych ekspertów wyznaczonych przez partnerów międzynarodowych dostosować szkolenia sędziów i prokuratorów do norm europejskich, m.in. poprzez wprowadzenie przejrzystej i opartej na osiągnięciach procedury naboru do Krajowej Szkoły Sędziów oraz modernizację jej programów i sposobów nauczania, ocen potrzeb i metod oceniania, a także przyspieszyć reformy edukacji prawniczej, w tym poprzez instytucjonalne rozdzielenie edukacji prawniczej i szkolenia w zakresie egzekwowania prawa. Ukraina powinna również ulepszyć przepisy dotyczące postępowania przed Sądem Konstytucyjnym, uwzględniając przy tym zalecenia Komisji Weneckiej, podjąć systemowe środki w celu poprawy egzekwowania orzeczeń sądów krajowych i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, w tym poprzez zmianę moratoriów ustawodawczych i zapewnienie odpowiedniego gromadzenia danych na temat wykonywania wydanych orzeczeń, oraz rozszerzyć zakres pozasądowego rozstrzygania sporów i dalej rozwijać pomoc prawną.

UE podkreśla konieczność dokonania przez Ukrainę wymiernych postępów w walce z bezkarnością na szczeblu krajowym za najpoważniejsze zbrodnie wagi międzynarodowej. W szczególności poprzez dalsze wdrażanie postanowień Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego do systemu prawnego Ukrainy oraz poprzez zapewnienie stałych postępów w osiągnięciu solidnych wyników, jeśli chodzi o krajowe dochodzenia, ściganie i wydawanie wyroków skazujących w sprawach dotyczących najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej.

UE odnotowuje, że ukraińskie ramy ustawodawcze i instytucjonalne dotyczące **zwalczania korupcji** są stopniowo udoskonalane; są one częściowo dostosowane do unijnego dorobku prawnego. UE podkreśla, że konieczne są dalsze znaczne usprawnienia zarówno w zakresie środków zapobiegawczych, jak i represyjnych. UE zdecydowanie podkreśla, że należy zapewnić niezależność i skuteczność wyspecjalizowanych instytucji antykorupcyjnych i innych właściwych instytucji poprzez dalsze wzmacnianie ich zdolności i mandatów. UE akcentuje też, że Ukraina musi rozszerzyć jurysdykcję Krajowego Biura Antykorupcyjnego Ukrainy, tak aby obejmowała wszystkie stanowiska publiczne wysokiego ryzyka, w tym kierownictwo Kancelarii Prezydenta, szefów administracji regionalnych itp, oraz przyznać Specjalnej Prokuraturze Antykorupcyjnej zdolności operacyjne i uprawnienia niezbędne do wszczynania postępowań karnych przeciwko parlamentarzystom bez konieczności uzyskania zgody prokuratora generalnego. UE zachęca Ukrainę do dalszego wzmacniania ram zapobiegania korupcji zarówno na szczeblu centralnym, jak i lokalnym, m.in. poprzez ukierunkowane środki antykorupcyjne. UE zachęca też Ukrainę do stałego wdrażania ram polityki antykorupcyjnej, obejmującej włączanie działań antykorupcyjnych do głównego nurtu, specjalne oceny i dostosowane do kontekstu środki ukierunkowane na najbardziej narażone sektory, takie jak sektor sądownictwa, organów ścigania, zamówień publicznych (zwłaszcza zamówień w dziedzinie obronności), przedsiębiorstw państwowych, infrastruktury, ceł i podatków, budownictwa i zarządzania gruntami, zasobów naturalnych i wydobywania oraz edukacji. UE podkreśla, że należy zwrócić szczególną uwagę na zarządzanie zasobami powiązanych z pomocą międzynarodową w związku z wojną i rekonstrukcją, w tym pomocą przekazywaną przez UE. Co do egzekwowania przepisów, UE zaznacza również, że Ukraina musi poczynić dalsze postępy w walce z bezkarnością i systemowymi praktykami korupcyjnymi na szczeblu centralnym i lokalnym, co będzie wymagać odpowiednich zasobów oraz solidnego i całościowego podejścia opartego na rzeczywistym zaangażowaniu politycznym i długoterminowej wizji strategicznej. UE przypomina, że wymaga to znacznych postępów w osiągnięciu solidnych wyników, jeśli chodzi o dochodzenia, ściganie i wydawanie wyroków skazujących w sprawach o korupcję, w szczególności prawomocnych wyroków skazujących w sprawach na wysokim szczeblu. UE przypomina, że Ukraina zobowiązała się uchylić przepis umożliwiający automatyczne zamykanie postępowań antykorupcyjnych na wysokim szczeblu po upływie terminów dla postępowań przygotowawczych i podkreśla, że powinien on zostać uchylony w odniesieniu do wszystkich postępowań oraz że należy dokonać przeglądu obowiązujących terminów, aby zapewnić skuteczność dochodzeń.

UE odnotowuje, że ukraińskie ramy prawne i instytucjonalne są częściowo dostosowane do unijnego dorobku prawnego i norm europejskich, jeżeli chodzi o **prawa podstawowe**; UE podkreśla, że wdrażanie tych ram musi zostać usprawnione, tak aby zagwarantować wszystkim możliwość korzystania z praw podstawowych w praktyce – w tym celu należy m.in. zwiększyć zdolności organów zajmujących się prawami człowieka i zapewnić ich niezależność.

UE odnotowuje, że w kwestiach **zapobiegania torturom oraz nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu oraz systemu więziennictwa**, zasadniczo istnieją krajowe ramy prawne i instytucjonalne, ale niektóre aspekty nie są zgodne z normami europejskimi w tej dziedzinie.

UE odnotowuje zobowiązanie Ukrainy do aktualizacji krajowych ram prawnych w tym zakresie.

UE podkreśla, że należy podjąć starania, aby wykonać wyroki Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w tej dziedzinie i zalecenia europejskiego komitetu ds. zapobiegania torturom poprzez rozwiązanie problemu przeludnienia, złego traktowania osób zatrzymanych i skazanych oraz złych warunków w więzieniach i aresztach.

UE odnotowuje, że ukraińskie ramy prawne dotyczące **ochrony danych** nie są w pełni dostosowane do unijnego dorobku prawnego. UE podkreśla, że Ukraina musi w pełni dostosować krajowe przepisy do ogólnego rozporządzenia o ochronie danych i dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych. UE akcentuje, jak ważne jest szybkie przyjęcie projektów ustaw o ochronie danych osobowych oraz o Krajowej Komisji ds. Ochrony Danych Osobowych i dostępie do informacji publicznych. Należy znacznie zwiększyć zdolności instytucjonalne, tak by zapewnić realizację prerogatyw przyznanych Urzędowi Ochrony Danych zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym.

UE odnotowuje, że w kwestii **wolności wypowiedzi** ukraińskie ramy prawne i instytucjonalne są częściowo dostosowane do unijnego dorobku prawnego i norm europejskich. UE odnotowuje, że Ukraina planuje dostosować krajowe przepisy do unijnego dorobku prawnego dotyczącego SLAPP, europejskiego aktu o wolności mediów i aktu o usługach cyfrowych. UE podkreśla, że Ukraina powinna kontynuować wysiłki na rzecz zapewnienia pełnej niezależności organu regulacyjnego ds. mediów – Ukraińskiej Krajowej Rady ds. Telewizji i Radiofonii. UE podkreśla też znaczenie gwarancji niezależnego funkcjonowania mediów publicznych oraz przepisów dotyczących przydziału środków na reklamy państwowe, szybkiego i skutecznego stosowania środków i gwarancji bezpieczeństwa i niezależności dziennikarzy oraz poszanowania ich roli w zakresie informacji publicznych, rozliczalności za wszelkie przypadki zastraszania i nękania dziennikarzy, wdrożenia środków wspierających lokalne media publiczne, a także zapewnienia adekwatnego i jednolitego podejścia w kwestii dostępu dziennikarzy do informacji, również w kontekście stanu wojennego. UE zaznacza, że bezzwłocznie należy przeprowadzić reformę mediów, tak by ograniczyć ryzyko ponownego powstania struktur monopolistycznych czy oligarchicznych. UE odnotowuje, że Ukraina zamierza wdrożyć plan działania na rzecz wsparcia przywrócenia pluralizmu, przejrzystości i niezależności powojennej przestrzeni medialnej po zakończeniu lub zniesieniu stanu wojennego.

Jeśli chodzi o **równość płci i niedyskryminację**, w którym to obszarze ukraińskie przepisy są częściowo dostosowane do unijnego dorobku prawnego, UE odnotowuje, że Ukraina planuje zapewnić dostosowanie także do unijnych dyrektyw w sprawie minimalnych norm dla organów ds. równości. UE podkreśla, że należy podjąć działania w celu dostosowania ram prawnych dotyczących walki z nawoływaniem do nienawiści i przestępstwami z nienawiści do decyzji ramowej w sprawie zwalczania pewnych form i przejawów rasizmu i ksenofobii za pomocą środków prawnokarnych. UE zauważa, że Ukraina zamierza wprowadzić odpowiednie zmiany do swojego kodeksu karnego i kodeksu postępowania karnego. UE odnotowuje, że ramy prawne dotyczące niedyskryminacji są niejasne co do zakresu (dziedzin) ochrony przed dyskryminacją; zauważa jednak przy tym, że Ukraina planuje wzmocnić swoje ustawodawstwo, w tym przepisy dotyczące środków zapobiegania i przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową, oraz wprowadzić zmiany do przepisów dotyczących bezpłatnej pomocy prawnej dla ofiar takich przestępstw. UE z zadowoleniem przyjmuje plan Ukrainy dotyczący przyjęcia – zgodnie z wyrokiem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 1 czerwca 2023 r. ustawy wprowadzającej instytucję zarejestrowanych partnerów (w tym związków partnerskich osób tej samej płci). UE podkreśla, że należy w pełni dostosować krajowe przepisy do unijnych przepisów w zakresie równości i niedyskryminacji. UE odnotowuje, że Ukraina zamierza zapewnić pełne dostosowanie krajowych przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego równości płci i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, w szczególności w celu skutecznego przeciwdziałania wszelkim formom przemocy ze względu na płeć i przemocy domowej, a także w celu zwiększenia dostępności i trwałości działania specjalistycznych usług wsparcia dla ofiar przemocy. UE zwraca uwagę na potrzebę poprawy wdrażania przepisów służących zwalczaniu dyskryminacji i nawoływania do nienawiści, a także poprawy zdolności funkcjonariuszy organów ścigania i działającego z ramienia parlamentu komisarza ds. praw człowieka w zakresie egzekwowania przepisów. UE zachęca Ukrainę do zapewnienia gromadzenia danych na temat przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, a także na temat dyskryminacji, z podziałem na rodzaje uprzedzeń i przestępstw. UE odnotowuje, że Ukraina planuje usprawnić system monitorowania i rejestrowania przestępstw motywowanych nietolerancją ze względu na tożsamość płciową lub orientację seksualną, a także ulepszyć systematyczne gromadzenie i analizę danych dotyczących nierówności płci.

UE odnotowuje, że Ukraina podejmuje działania mające na celu dalsze wspieranie praw **osób z niepełnosprawnościami**, w tym w zakresie wymogów dostępności produktów i usług, oraz zapewnienie postępów na drodze do deinstytucjonalizacji, poprzez wdrożenie kompleksowej strategii. UE podkreśla, że konieczne są działania służące wdrożeniu europejskich i międzynarodowych norm w tej dziedzinie, w tym Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, oraz dalszemu dostosowaniu krajowych przepisów do unijnego dorobku prawnego. UE zachęca też Ukrainę, by kontynuowała proces przechodzenia na system oceny niepełnosprawności oparty na prawach człowieka.

UE odnotowuje, że Ukraina planuje utrzymać i wzmocnić ochronę **praw dziecka** w internecie i poza nim poprzez dalsze dostosowanie krajowych przepisów do unijnego dorobku prawnego i norm europejskich w zakresie wymiaru sprawiedliwości przyjaznemu dziecku oraz wzmocnienie mechanizmu ochrony socjalnej dla dzieci i zapewnienie dzieciom prawa do dorastania w bezpiecznym otoczeniu. UE odnotowuje, jak ważne jest, by Ukraina poczyniła zdecydowane postępy w tworzeniu zintegrowanego systemu ochrony dzieci i w procesie deinstytucjonalizacji opieki nad dziećmi pozbawionymi opieki rodzicielskiej i dziećmi z niepełnosprawnościami oraz w zapewnianiu przechodzenia do opieki rodzinnej lub środowiskowej – również z myślą o przygotowaniach do powrotu dzieci przesiedlonych w wyniku rosyjskiej wojny napastniczej, w tym tych, które zostały nielegalnie deportowane lub przemieszczone przez Rosję. W tym celu należy również zapewnić dostępność wysokiej jakości, zdezagregowanych i aktualnych danych na temat dzieci znajdujących się w różnego rodzaju placówkach.

UE odnotowuje zobowiązanie Ukrainy do lepszego dostosowania krajowych przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego praw procesowych osób podejrzanych i oskarżonych w postępowaniu karnym. Jeśli chodzi o prawa ofiar przestępstw, UE odnotowuje, że Ukraina zamierza przyjąć ustawę o odszkodowaniach dla ofiar przestępstw z użyciem przemocy i zachęca ten kraj do podjęcia dalszych kroków legislacyjnych w celu dostosowania krajowych przepisów do dyrektywy o prawach ofiar, w szczególności w kwestiach związanych z indywidualną oceną służącą ustaleniu potrzeb ofiar i dostępnością szczególnych środków ochrony, w tym w odniesieniu do dzieci będących ofiarami przestępstw.

UE odnotowuje, że ukraińskie ramy prawne są zasadniczo zgodne z normami europejskimi dotyczącymi praw **osób należących mniejszości narodowych**. UE podkreśla, że po zakończeniu stanu wojennego należy poddać je dalszemu przeglądowi w świetle norm europejskich, tak by poszczególne mniejszości narodowe mogły w pełni korzystać z przysługujących im praw w ich konkretnej sytuacji. UE zachęca Ukrainę do dalszego prowadzenia konstruktywnych konsultacji z przedstawicielami mniejszości narodowych i do zapewnienia właściwym organom odpowiednich zasobów i zdolności. W tym kontekście UE odnotowuje, że Ukraina planuje wzmocnić zdolności działającego z ramienia parlamentu komisarza ds. praw człowieka w zakresie śledzenia informacji na temat praw osób należących do (społeczności) mniejszości narodowych i stwierdzania przypadków dyskryminacyjnych działań i praktyk. UE zachęca Ukrainę do aktualizacji danych spisu powszechnego z 2001 r. UE podkreśla, że Rada Mniejszości Narodowych powinna dalej przekształcać się w organ przedstawicielski na potrzeby dialogu z ukraińskimi władzami na temat polityk mających wpływ na mniejszości narodowe.

UE podkreśla, że Ukraina musi zapewnić pełne dostosowanie swoich ram ustawodawczych do unijnego dorobku prawnego w momencie przystąpienia do UE, tak aby zagwarantować możliwość pełnego korzystania z **praw wynikających z obywatelstwa UE**.

4. Rozdział 24 – Sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo

UE odnotowuje, że ukraińskie ramy prawne w dziedzinie **walki z poważną i zorganizowaną przestępczością** oraz współpracy organów ścigania są częściowo dostosowane do unijnego dorobku prawnego. UE podkreśla, że konieczne są dalsze wysiłki na rzecz opracowania ram prawnych i strategicznych zgodnie z wynikami krajowej oceny zagrożenia poważną i zorganizowaną przestępczością (SOCTA) oraz na rzecz budowania zdolności instytucjonalnych w celu wdrożenia tych ram, w szczególności w odniesieniu do działań policyjnych z wykorzystaniem danych wywiadowczych, zarządzania informacjami i ich analizy, a także na rzecz współpracy między agencjami. UE zachęca Ukrainę do zapewnienia prawidłowej realizacji nadrzędnego planu strategicznego na rzecz reformy sektora egzekwowania prawa na lata 2023–2027 oraz odpowiedniego planu działania służącego jego wdrożeniu. UE zachęca też Ukrainę do ustanowienia jasnego rozgraniczenia jurysdykcji w zakresie prowadzenia dochodzeń pomiędzy organami prowadzącymi postępowania przygotowawcze oraz do stopniowego wdrażania elektronicznego systemu zarządzania sprawami. UE zachęca Ukrainę do wzmocnienia ogólnej strategicznej i operacyjnej koordynacji działań w zakresie zwalczania poważnej i zorganizowanej przestępczości i do modernizacji przepisów dotyczących ochrony świadków i w zakresie danych wywiadowczych dotyczących przestępstw. UE podkreśla, że Ukraina musi wzmocnić niezależność i uczciwość organów ścigania oraz zapewnić im wystarczające zasoby, a także wprowadzić przejrzyste i oparte na osiągnięciach procedury rekrutacji i selekcji na stanowiska kierownicze w organach ścigania i prokuraturach. Ukraina musi przyjąć i wdrożyć kompleksową ustawę reformującą Krajowe Biuro Śledcze, na wzór Biura Bezpieczeństwa Gospodarczego Ukrainy, przy zapewnieniu merytorycznego zaangażowania niezależnych ekspertów wyznaczonych przez partnerów międzynarodowych. UE podkreśla, że współpraca ukraińskich organów ścigania i współpraca sądowa z państwami członkowskimi UE, CEPOL-em, Europol-em, Eurojustem i Prokuraturą Europejską (EPPO), a także bardzo duże ich zaangażowanie w działanie europejskiej multidyscyplinarnej platformy przeciwko zagrożeniom przestępczymi (EMPACT), przynoszą pozytywne rezultaty. UE zauważa, że wysiłki te należy jeszcze zintensyfikować. Ukraina aktywnie współpracuje również z Eurojustem w ramach wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego badającego domniemane przypadki najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej popełnionych w Ukrainie oraz w ramach Międzynarodowego Centrum Ścigania Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie (ICPA); oddelegowała też urzędnika łącznikowego na szczeblu centralnym EPPO.

UE podkreśla, że należy rozważyć dalsze działania w celu konsolidacji wyników w prowadzeniu dochodzeń i ściganiu oraz wydawaniu prawomocnych wyroków skazujących we wszystkich obszarach poważnej i zorganizowanej przestępczości, w tym prania pieniędzy. UE odnotowuje, że reakcja organów ścigania na przestępczość zorganizowaną, zwłaszcza prowadzenie dochodzeń w sprawie siatek przestępczych wysokiego ryzyka, muszą być bardziej proaktywne i systematyczne. UE podkreśla też, że Ukraina powinna wykazać, iż w przypadku działań dotyczących poważnej i zorganizowanej przestępczości, w tym prania pieniędzy, rzetelnie i systematycznie wszczynane są dochodzenia finansowe, w wyniku których coraz częściej dochodzi do zajmowania i konfiskowania mienia. UE zachęca Ukrainę nie tylko do częstszego wykorzystywania dochodzeń finansowych, ale także do rozwijania zdolności do prowadzenia złożonych spraw finansowych. Ukraina powinna zapewnić, by odpowiednie przepisy dotyczące dochodzeń i kryminalizacji prania pieniędzy i finansowania terroryzmu były zgodne z unijnym dorobkiem prawnym i normami międzynarodowymi, np. normami stosowanymi przez Grupę Specjalną ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i MONEYVAL. UE odnotowuje, że Ukraina zobowiązała się budować zdolności na potrzeby mrożenia aktywów i konfiskowania mienia i zachęca ten kraj do wzmocnienia odpowiednich przepisów i zreformowania systemu odzyskiwania mienia i zarządzania mieniem, w tym do skutecznej reformy Agencji ds. Odzyskiwania Mienia i Zarządzania Mieniem Pochodzącym z Korupcji i Innych Przepęstw (ARMA) zgodnie z Planem Ukrainy.

UE zwraca się do Ukrainy, aby przyjęła wszystkie niezbędne przepisy i środki wykonawcze z myślą o pełnym dostosowaniu do unijnego dorobku prawnego w obszarze **cyberprzestępczości** i przystąpiła do drugiego dodatkowego protokołu do konwencji budapesztańskiej w celu skutecznego zwalczania cyberprzestępczości. Ukraina powinna również wypracować solidne wyniki, jeśli chodzi o zapobieganie cyberprzestępczości i jej zwalczanie, i w tym celu wzmocnić zasoby kadrowe podmiotów działających w ramach krajowego systemu cyberbezpieczeństwa.

UE odnotowuje, że Ukraina planuje w pełni dostosować swoje ramy regulacyjne do norm międzynarodowych i unijnego dorobku prawnego w odniesieniu do **niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych, w tym w internecie**, oraz wzmocnić swoje ogólne zdolności w tym względzie; UE zachęca Ukrainę, by zwróciła szczególną uwagę na ochronę dzieci przed niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych w internecie i poza nim oraz na działania służące zapobieganiu temu procederowi (w tym działania zapobiegające ponownej wiktyimizacji).

UE odnotowuje, że w Ukrainie znajduje się duża liczba sztuk broni palnej, także w posiadaniu osób cywilnych, i zwraca się do tego kraju o zwalczanie nielegalnego posiadania **broni palnej, broni strzeleckiej i lekkiej (BSiL)** i **nielegalnego handlu** tą bronią oraz zapobieganie tym zjawiskom. UE zachęca Ukrainę do zapewnienia pełnej operacyjności krajowego punktu kontaktowego ds. broni palnej i jego ujednoliconego rejestru broni. UE podkreśla, że Ukraina powinna zwiększyć wysiłki na rzecz podnoszenia świadomości, informowania i edukowania w zakresie zagrożeń i ryzyka związanego z niewłaściwym użyciem BSiL, jej nielegalnym posiadaniem i nielegalnym handlem tą bronią, a także na rzecz ograniczenia liczby sztuk nielegalnej broni palnej w drodze legalizacji, dobrowolnego oddania i dezaktywacji broni. UE z zadowoleniem odnotowuje, że Ukraina zamierza opracować krajowy plan działania na rzecz zwalczania nielegalnego handlu bronią palną, obejmujący wszystkie istotne obszary, i akcentuje, że plan ten powinna poprzedzać kompleksowa krajowa ocena zagrożenia w dziedzinie kontroli BSiL.

UE zauważa, że w kontekście **handlu ludźmi** Ukraina jest krajem pochodzenia, tranzytu i przeznaczenia i musi silniej przeciwdziałać temu zjawisku, koncentrując się przy tym na sytuacji osób szczególnie narażonych i dzieci. UE podkreśla, że Ukraina powinna w pełni dostosować krajowe przepisy dotyczące handlu ludźmi do unijnego dorobku prawnego, w tym w zakresie odpowiedzialności osób prawnych za przestępstwa dotyczące handlu ludźmi, i ustanowić ściślejszą kontrolę nad osobami prawnymi, zwłaszcza nad osobami prawnymi zajmującymi się kwestiami macierzyństwa zastępczego i innymi technikami wspomaganego rozrodu oraz dziećmi, w celu zapobiegania przypadkom handlu ludźmi i ich wykrywania. UE odnotowuje, że Ukraina pracuje nad krajowym planem działania na rzecz zwalczania handlu ludźmi i planuje przyjąć procedury przyznawania statusu ofiary oraz zapewniać ofiarom szybką pomoc finansową, a także pogłębić współpracę międzynarodową w celu zapewnienia ochrony i pomocy prawnej pochodzącym z Ukrainy ofiarom handlu ludźmi za granicą. UE podkreśla, że należy konsekwentnie stosować podejście skoncentrowane na ofiarach w ramach wszystkich dochodzeń i przypadków ścigania. UE zaznacza, że Ukraina jeszcze nie wypracowała solidnych wyników w proaktywnym prowadzeniu dochodzeń i ściganiu oraz wydawaniu prawomocnych wyroków skazujących w tym obszarze.

UE odnotowuje, że ukraińskie ramy prawne są częściowo dostosowane do unijnego dorobku prawnego w dziedzinie narkotyków i zachęca Ukrainę do zapewnienia pełnego dostosowania. UE odnotowuje, że **współpraca antynarkotykowa** ukraińskich organów ścigania z ich odpowiednikami z państw członkowskich UE przebiega dobrze. UE zachęca Ukrainę do przyjęcia nadrzędnych ram strategicznych w dziedzinie narkotyków, które dotyczyłyby ograniczania zarówno podaży, jak i popytu, a także szkód związanych z używaniem narkotyków. UE odnotowuje również, że Ukraina planuje wzmocnić i wprowadzić w życie ramy instytucjonalne, w szczególności zwiększając zdolności centrum monitorowania narkotyków oraz ustanawiając krajowy system wczesnego ostrzegania umożliwiającego wymianę informacji o nowych substancjach psychoaktywnych. UE podkreśla, że oprócz dostosowania ram ustawodawczych i strategicznych do unijnego dorobku prawnego kluczowe znaczenie będzie miało wykazanie przez Ukrainę solidnych wyników w konfiskowaniu narkotyków, ściganiu i wydawaniu wyroków skazujących w sprawach związanych z narkotykami, a także systematycznym konfiskowaniu mienia pochodzącego z przestępstw i szybkim niszczeniu skonfiskowanych narkotyków. UE zachęca też Ukrainę, by w ścisłej współpracy z Agencją Unii Europejskiej ds. Narkotyków (EUDA) dalej usprawniała gromadzenie danych na temat wszystkich wskaźników związanych z narkotykami i by zintensyfikowała współpracę operacyjną, m.in. w ramach EMPACT i z Europolem, w celu zwalczania handlu narkotykami.

UE odnotowuje, że ukraińskie ramy ustawodawcze dotyczące **walki z terroryzmem** są częściowo dostosowane do unijnego dorobku prawnego. UE podkreśla, że konieczne są dalsze prace, aby zająć się kwestią kryminalizacji przestępstw związanych z terroryzmem, finansowania terroryzmu i prania pieniędzy. UE odnotowuje zobowiązanie do przyjęcia niezbędnych zmian w celu dostosowania krajowych przepisów do regulacji dotyczących prekursorów materiałów wybuchowych, treści o charakterze terrorystycznym w internecie i ochrony infrastruktury krytycznej. UE zwraca się do Ukrainy o przyjęcie strategicznych ram służących zapobieganiu radykalizacji i brutalnemu ekstremizmowi i odnotowuje zobowiązanie Ukrainy do ulepszenia ram instytucjonalnych poprzez wyznaczenie centralnego organu odpowiedzialnego za koordynację odnośnych działań zapobiegawczych. UE odnotowuje, że Ukraina zobowiązuje się zwiększyć odporność **infrastruktury krytycznej** poprzez dalsze dostosowywanie krajowych przepisów do unijnego dorobku prawnego, jasne wskazanie właściwych organów i ich uprawnień oraz ustanowienie pojedynczego punktu kontaktowego do celów koordynacji kwestii związanych z odpornością podmiotów krytycznych, a także zacieśnienie współpracy międzynarodowej.

UE odnotowuje, że ukraińskie ustawodawstwo przewiduje podstawowe zasady **współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, cywilnych i handlowych**; zauważa jednak, że konieczne jest dalsze dostosowywanie przepisów do unijnego dorobku prawnego oraz jego wdrożenie, m.in. wprowadzenie zmian w konstytucji umożliwiających ekstradycję ukraińskich obywateli. UE zwraca uwagę na to, że Ukraina wyraziła gotowość, by skupić się na wdrażaniu i prawidłowym stosowaniu odpowiednich konwencji międzynarodowych, zwłaszcza konwencji haskich. UE zwraca się do Ukrainy o zwiększenie zdolności administracyjnych, aby spełnić unijne wymogi dotyczące współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, cywilnych i handlowych i zapewnić skuteczną współpracę z Eurojustem i EPPO.

UE odnotowuje, że Ukraina ratyfikowała **Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego**. UE podkreśla, że wprowadzenie postanowień tego statutu do ukraińskiego systemu prawnego ma podstawowe znaczenie dla wzmocnienia systemu wymiaru sprawiedliwości Ukrainy w ramach wykonywania przez nią jurysdykcji w sprawach karnych wobec osób odpowiedzialnych za **zbrodnie wagi międzynarodowej**. UE odnotowuje również, że Ukraina przyjęła pierwszą ustawę zmieniającą ukraiński kodeks karny i kodeks postępowania karnego w związku z ratyfikacją Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego. UE zwraca się do Ukrainy o podjęcie wszelkich kroków niezbędnych do pełnej harmonizacji ukraińskiego porządku prawnego ze statutem rzymskim w ramach systemowych i długofalowych działań reformatorskich.

UE odnotowuje, że w kwestii **migracji** Ukraina musi określić oraz wdrożyć jasne mechanizmy koordynacji między organami państwowymi zaangażowanymi w zarządzanie migracjami, w szczególności opracować mechanizm koordynacji działań między agencjami w przypadku kryzysu migracyjnego. W tym kontekście UE zachęca Ukrainę do zakończenia reformy Państwowej Służby Migracyjnej. UE odnotowuje, że Ukraina planuje przyjąć niezbędne zmiany w dziedzinie legalnej migracji, aby dostosować krajowe przepisy do regulacji dotyczących jednego zezwolenia na pracę i pobyt dla obywateli państw trzecich (w tym pracowników sezonowych), do niektórych przepisów dotyczących łączenia rodzin i rezydentów długoterminowych, do przepisów dotyczących warunków wjazdu i pobytu pracowników o wysokich kwalifikacjach na podstawie niebieskiej karty UE oraz studentów i naukowców, a także do przepisów dotyczących pracowników przenoszonych wewnątrz przedsiębiorstwa. UE odnotowuje też, że Ukraina zamierza dostosować krajowe przepisy do unijnego dorobku prawnego w dziedzinie migracji nieuregulowanej, w szczególności w odniesieniu do przemytu migrantów, i zachęca Ukrainę do przyjęcia zmian w celu dostosowania krajowych przepisów do dyrektywy w sprawie kar wobec pracodawców. UE akcentuje potrzebę zwiększenia zasobów finansowych, kadrowych i technicznych w dziedzinie migracji, zwłaszcza po to, by lepiej zapobiegać migracji nieuregulowanej i lepiej nią zarządzać. UE zwraca się do Ukrainy o zapewnienie odpowiednich zdolności przyjmowania i o stosowanie procedur powrotowych zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym.

UE zachęca Ukrainę do pełnego dostosowania krajowych przepisów do unijnego dorobku prawnego w dziedzinie **azyłu**, w szczególności w odniesieniu do wczesnego wskazywania kategorii osób znajdujących się w trudnej sytuacji i do zapewnienia praw osób ubiegających się o azyl. UE zachęca również Ukrainę do zwiększenia jej zdolności, tak by była gotowa na wzrost liczby osób ubiegających się o azyl i uchodźców oraz by wzmocnić wyspecjalizowane organy państwowe, m.in. poprzez przydział odpowiednich zasobów.

UE odnotowuje, że ukraińska **polityka wizowa** nie jest jeszcze w pełni dostosowana do polityki wizowej UE i zachęca Ukrainę, by już uwzględniała unijny dorobek prawny w zakresie wiz z myślą o stopniowym dostosowywaniu, wykazując zobowiązanie kraju do osiągnięcia pełnego dostosowania. UE zwraca się również do Ukrainy o pełne dostosowanie krajowych przepisów do wykazu państw objętych obowiązkiem wizowym, przy czym szczególną uwagę należy zwrócić na państwa, które stanowią źródło zagrożeń dla UE w zakresie nieuregulowanej migracji lub bezpieczeństwa. UE zauważa również, że konieczne będzie dodatkowe dostosowanie techniczne ukraińskich systemów informacyjnych w celu zapewnienia ich zgodności z wizowym systemem informacyjnym (VIS); może to jednak nastąpić po przystąpieniu.

Jeśli chodzi o **strefę Schengen i granice zewnętrzne**, UE przyjmuje do wiadomości dobrą i stałą współpracę operacyjną z Fronteksem w zakresie ochrony granicy i szkoleń. UE zachęca Ukrainę do dalszego rozwijania tej współpracy. UE zachęca też Ukrainę do dalszych prac nad wdrażaniem skutecznego i efektywnego systemu zarządzania granicami zgodnie z europejską metodyką w zakresie zintegrowanego zarządzania granicami. UE przypomina, że stosowanie znacznej części dorobku Schengen, w tym brak kontroli na granicach wewnętrznych, będzie uzależnione od spełnienia przez Ukrainę dodatkowych obiektywnych wymogów, co zostanie zweryfikowane w ramach mechanizmu oceny Schengen. UE przyjmuje do wiadomości zobowiązanie Ukrainy do przyjęcia planu działania dotyczącego Schengen w celu przygotowania się do przystąpienia do strefy Schengen.

Jeśli chodzi o **falszowanie euro**, UE odnotowuje, że Ukraina powinna zacieśnić współpracę między agencjami w zakresie kryminalizacji fałszowania pieniędzy i przyjmuje do wiadomości plan Ukrainy dotyczący wzmocnienia Biura Bezpieczeństwa Gospodarczego. UE zachęca też Ukrainę do ratyfikowania i wdrożenia genewskiej konwencji o zwalczaniu fałszowania pieniędzy.

5. Kryteria gospodarcze

UE odnotowuje, że Ukraina jest zdeterminowana, aby stać się **funkcjonującą gospodarką rynkową**. UE podkreśla utrzymujący się w kraju konsensus co do podstawowych zasad polityki gospodarczej, w tym co do zobowiązania na rzecz stabilności finansów publicznych, stabilności makrofinansowej i stosowania zasad rynkowych. UE odnotowuje, że niczym nieuzasadniona rosyjska napaść na Ukrainę wywarła ogromną presję na działalność gospodarczą. UE odnotowuje, że pomimo pewnych postępów poczynionych w ostatnich latach, skuteczne funkcjonowanie gospodarki rynkowej jest w dalszym ciągu hamowane w związku ze słabym otoczeniem biznesowym, dużą skalą gospodarki nieformalnej i niskim poziomem dostępu do finansowania i innowacji. UE zwraca się do Ukrainy o regularne i dokładne realizowanie zarówno unijnych zaleceń z zakresu polityki zawartych w pakietach rozszerzeniowych, jak i zobowiązań podjętych w ramach Planu Ukrainy; pomoże to Ukrainie w spełnianiu kryteriów gospodarczych i w rozwiązaniu problemu gospodarki nieformalnej. UE zachęca Ukrainę do realizacji jej zobowiązań w ramach programów MFW oraz z wszelkimi innymi organizacjami międzynarodowymi, które byłyby dla Ukrainy wsparciem w spełnianiu kryteriów gospodarczych.

UE odnotowuje, że Ukraina zwiększa swoją **zdolność do sprostania presji konkurencyjnej i siłom rynkowym wewnątrz Unii**. UE z zadowoleniem odnotowuje, że pomimo utrzymujących się luk i niezwykle trudnych warunków spowodowanych celowymi atakami Rosji wymierzonymi w infrastrukturę energetyczną i transportową Ukrainy, Ukraina poczyniła znaczne wysiłki na rzecz zachowania swojej infrastruktury energetycznej i transportowej oraz na rzecz postępów w cyfryzacji gospodarki i w zakresie poprawy jakości edukacji. UE podkreśla, że należy utrzymać poziom inwestycji we wszystkich obszarach infrastruktury fizycznej i wspierać go poprzez usprawnione zarządzanie inwestycjami publicznymi i reformy administracyjne. UE zachęca Ukrainę do poprawy wydajności i konkurencyjności, które są obecnie hamowane przez niedobory pracowników i utrzymujące się niskie wydatki na badania i rozwój oraz innowacje.

UE zachęca Ukrainę do zapewnienia rozliczalności struktur zarządczych zarówno w przedsiębiorstwach prywatnych, jak i państwowych poprzez doprecyzowanie obowiązków organów zarządzających, jeśli chodzi o wdrażanie polityki zarządzania ryzykiem, w tym polityk antykorupcyjnych. UE zachęca Ukrainę do zapobiegania ryzyku ponownego powstania struktur monopolistycznych lub oligarchicznych w sektorach objętych prywatyzacją.

6. Rozdział 5 – Zamówienia publiczne

UE odnotowuje, że w obszarze zamówień publicznych ukraińskie przepisy są częściowo dostosowane do unijnego dorobku prawnego. UE zachęca Ukrainę do zapewnienia zasady równego traktowania podmiotów gospodarczych z UE i Ukrainy w ramach całego systemu zamówień publicznych, w tym w sektorach: klasycznym i użyteczności publicznej, koncesji i partnerstw publiczno-prywatnych (PPP) oraz zamówień w dziedzinie obronności. Jeśli chodzi o **sektor klasyczny i użyteczności publicznej**, UE zachęca Ukrainę do przeprowadzenia przeglądu zakresu ustawodawstwa, wyłączeń z niego, przyczyn stosowania procedury negocjacyjnej, definicji i zamówień mieszanych, szacowania wartości, kryteriów wyboru i kryteriów udzielenia zamówienia, metod udzielania zamówień, a także modyfikacji i rozwiązywania umów.

UE odnotowuje, że ukraińskie przepisy są częściowo dostosowane do unijnego dorobku prawnego w dziedzinie **koncesji i PPP** i zachęca Ukrainę do zmiany przepisów dotyczących lokalizacji, a w szczególności wymogów dotyczących siedziby, oraz definicji, wyboru i wykluczania wykonawców, a także ograniczenia ryzyka operacyjnego dla podmiotów prywatnych.

UE podkreśla, że Ukraina musi udoskonalić swoje przepisy dotyczące **zamówień w dziedzinie bezpieczeństwa i obronności** i zapewnić niezależność obu agencji odpowiedzialnych za udzielanie zamówień, wyeliminować niedociągnięcia związane z nieodpowiednią definicją instytucji zamawiających, zająć się brakiem niektórych procedur, kryteriów i wymogów w zakresie kwalifikowania wykonawców, niepełnymi przepisami w dziedzinie podwykonawstwa oraz brakiem szczególnych mechanizmów przeglądu związanych z obronnością.

Odnawia, że Ukraina jest umiarkowanie przygotowana, jeśli chodzi o **zdolności w zakresie wdrażania i egzekwowania** w obszarze zamówień publicznych. UE podkreśla, że Ukraina dysponuje ograniczonymi zasobami kadrowymi i finansowymi na potrzeby zarządzania systemem zamówień publicznych, ale utrzymuje wystarczające zdolności, by wdrażać i egzekwować procedury udzielania zamówień publicznych, zwłaszcza jeśli chodzi o stosowanie systemu elektronicznych zamówień publicznych. UE zachęca Ukrainę do zwiększenia przejrzystości jej systemu zamówień publicznych poprzez znaczne ograniczenie liczby postępowań o udzielenie zamówienia prowadzonych poza systemem elektronicznych zamówień publicznych, wprowadzenie jasnych zasad stosowania kryteriów pozacenowych i ulepszenie metod określania wymogów dotyczących etapu poprzedzającego złożenie ofert przetargowych i metod kalkulacji kosztów. UE zachęca Ukrainę do dalszej poprawy skuteczności organu ds. kontroli i monitorowania.

UE odnotowuje częściowe dostosowanie ukraińskich przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego **procedur odwoławczych**. UE zachęca Ukrainę do przeprowadzenia przeglądu jej ustawodawstwa w celu wyeliminowania niespójności w zakresie terminów składania skarg oraz okresów zawieszenia mających negatywny wpływ na skuteczność systemu odwoławczego. UE podkreśla, że Ukraina musi przeprowadzić przegląd swojego ustawodawstwa w zakresie procedur odwoławczych w odniesieniu do koncesji i PPP, uproszczonych procedur udzielania zamówień oraz zamówień udzielanych bezpośrednio poza systemem elektronicznych zamówień publicznych; musi też zapewnić większą zgodność z unijnym dorobkiem prawnym. UE podkreśla, że należy kontynuować wysiłki Ukrainy na rzecz poprawy zdolności administracyjnych Ukraińskiego Komitetu Antymonopolowego. UE odnotowuje, że Ukraina dalej rozwija swój system zarządzania e-skargami, m.in. publikuje decyzje instytucji zamawiających w sprawie przetargów w przypadku ich unieważnienia. UE zachęca Ukrainę do dalszego zwiększania zdolności sądu administracyjnego właściwego do celów odwołań.

UE podkreśla, że Ukraina musi zwiększyć poziom **uczciwości** w ramach zamówień publicznych, ulepszając oceny ryzyka antykorupcyjnego, kontrole wewnętrzne i zewnętrzne, egzekwowanie i mechanizmy audytu. UE zachęca Ukrainę do zapewnienia, by ukraińskie ustawodawstwo dotyczące zamówień publicznych jasno określało wymogi dotyczące przejrzystości i uczciwości, a także do przyjęcia i wdrożenia strategii antykorupcyjnej uwzględniającej specyfikę zamówień publicznych.

7. Rozdział 18 – Statystyka

UE odnotowuje, że ukraińska **infrastruktura statystyczna** jest częściowo dostosowana do unijnego dorobku prawnego. UE zwraca się do Ukrainy o przeznaczenie odpowiednich zasobów finansowych i kadrowych na sektor statystyczny, aby zapewnić pełne dostosowanie do unijnego dorobku prawnego. Wzywa się również Ukrainę do zapewnienia pełnej niezależności zawodowej Urzędu Statystycznego Ukrainy i innych podmiotów sporządzających statystyki urzędowe (w szczególności Narodowego Banku Ukrainy i Ministerstwa Finansów) oraz do przekazywania Eurostatowi wszystkich danych wymaganych na mocy unijnego dorobku prawnego.

UE odnotowuje, że Ukraina stosuje niektóre z głównych **klasyfikacji** na potrzeby tworzenia statystyk, ale należy jeszcze wprowadzić nowsze wersje. UE zwraca się do Ukrainy, aby zadbała o przeprowadzenie dalszych niezbędnych prac nad rejestrami statystycznymi, aby zapewnić pełną zgodność z unijnym dorobkiem prawnym.

UE podkreśla, że ukraińskie przepisy są częściowo dostosowane do unijnego dorobku prawnego w zakresie **statystyki**, ale konieczne są jeszcze istotne prace we wszystkich dziedzinach.

UE zachęca Ukrainę do dalszych postępów we wszystkich obszarach statystyki z myślą o pełnym dostosowaniu.

8. Rozdział 32 – Kontrola finansowa

UE odnotowuje, że ukraińskie przepisy są częściowo dostosowane do unijnych norm w zakresie **publicznej wewnętrznej kontroli finansowej** i zwraca się do Ukrainy o ich skuteczniejsze wdrażanie, zwłaszcza w odniesieniu do delegowania odpowiedzialności kadry kierowniczej i zarządzania ryzykiem. UE podkreśla, że należy wzmocnić zdolności jednostki audytu wewnętrznego i zwraca się do Ukrainy o doprecyzowanie roli Państwowej Służby Audytu.

UE odnotowuje częściowe dostosowanie ukraińskich przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego kontroli zewnętrznej. UE podkreśla, że Ukraina musi zwiększyć polityczną, finansową i administracyjną niezależność i mandat ukraińskiej Izby Rozrachunkowej, zgodnie z wymogami INTOSAI. UE zachęca Ukrainę do pogłębienia współpracy między ukraińską Izbą Rozrachunkową a Radą Najwyższą Ukrainy w celu wzmocnienia nadzoru nad budżetem państwa. Należy usprawnić prace kontrolne i położyć nacisk na ich wpływ oraz dostosować je do norm międzynarodowych.

UE zwraca się do Ukrainy, aby w pełni dostosowała ustawodawstwo krajowe do unijnej dyrektywy w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę **interesów finansowych Unii**.

UE zachęca Ukrainę do formalnego ustanowienia współpracy między właściwymi organami krajowymi w zakresie **ochrony euro przed fałszowaniem** i do jej zacieśnienia oraz odnotowuje, że ukraińskie przepisy są częściowo dostosowane do unijnego dorobku prawnego w tej dziedzinie.

* * *

Uwzględniając obecny stan przygotowań Ukrainy, UE odnotowuje, że przy założeniu, że Ukraina musi nadal czynić postępy w dostosowywaniu przepisów do unijnego dorobku prawnego i odnośnych norm europejskich objętych klastrem 1 i we wdrażaniu tego dorobku i norm, konieczne będzie spełnienie następujących *kryteriów pośrednich*, zanim można będzie podjąć kolejne kroki w procesie negocjacyjnym w sprawie tego klastra:

- *na poziomie horyzontalnym w odniesieniu do klastra 1* Ukraina zapewni ściśle i stałe monitorowanie nieprzerwanej realizacji programów działania dotyczących praworządności, reformy administracji publicznej i funkcjonowania instytucji demokratycznych za pośrednictwem solidnego i multidyscyplinarnego mechanizmu nadzoru, zwracając szczególną uwagę na adekwatność zasobów kadrowych i finansowych, zdolności instytucjonalne i poszanowanie wyznaczonych terminów oraz aktywny i konstruktywny dialog ze społeczeństwem obywatelskim.

Rozdział 23 – Wymiar sprawiedliwości i prawa podstawowe

Ukraina będzie dalej wdrażać kompleksową reformę wymiaru sprawiedliwości, zapewniając poprawę w kwestii bezstronności, niezależności, rozliczalności, jakości i efektywności systemu sądowego, zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym i europejskimi normami.

W szczególności Ukraina spełni to kryterium pośrednie, gdy:

- wzmocni niezależność, uczciwość, status i zdolności organów zarządzania, także tych autonomicznych, w systemach sądowym i prokuratorskim, w tym jeśli chodzi o obsadzanie wakatów i poczynienie wymiernych postępów w zakresie optymalizacji struktur zarządzania w wymiarze sprawiedliwości, zarządzania sądami i funkcjonowania prokuratury, aby zwiększyć ich efektywność;

- dalej wzmocni niezależność strukturalną, uczciwość i rozliczalność utrzymywaną na wszystkich szczeblach wymiaru sprawiedliwości, w szczególności poprzez usprawnienie procesów selekcji opartych na osiągnięciach; usprawni procedury weryfikacji uczciwości sędziów Sądu Najwyższego i innych sędziów najwyższego szczebla oraz procedury selekcji sędziów Sądu Najwyższego, a także bezzwłocznie rozszerzy komisję dokonującą wyboru członków ukraińskiej Wyższej Komisji Kwalifikacyjnej Sędziów, przy zapewnieniu merytorycznego zaangażowania niezależnych ekspertów wyznaczonych przez partnerów międzynarodowych; uczyni procedurę selekcji i odwoływania prokuratora generalnego i prokuratorów wysokiego szczebla bardziej przejrzystą i w większym stopniu opartą na osiągnięciach; usunie przepisy umożliwiające powoływanie i przenoszenie prokuratorów do prokuratur regionalnych i Prokuratury Generalnej bez konkursu oraz przyznające Prokuraturze Generalnej prawa dostępu do wszelkich materiałów z postępowań przygotowawczych; poczyni postępy w procesie weryfikacji urzędujących sędziów – przy udziale Publicznej Rady ds. Uczciwości Zawodowej – i zatwierdzania prokuratorów; zmniejszy zaległości w rozpatrywaniu spraw dyscyplinarnych i ulepszy środki dyscyplinarne i antykorupcyjne oraz ich egzekwowanie, m.in. oświadczenia o uczciwości sędziowskiej, a także znacznie przyspieszy wdrażanie przejrzystego systemu losowego przydzielania spraw;
- poprawi jakość wymiaru sprawiedliwości, m.in. poprzez zmniejszenie niedoborów sędziów i personelu pomocniczego, wprowadzenie skutecznej okresowej oceny wyników sędziów i prokuratorów w oparciu o jasne i obiektywne zasady i kryteria oceny, zreformowanie Izby Adwokackiej i dalsze reformowanie – pod względem dostępu i jakości – systemu edukacji prawniczej oraz wprowadzenia do zawodu i ciągłego doskonalenia zawodowego sędziów i prokuratorów;

- zwiększy efektywność i skuteczność sądów i prokuratur, m.in. poprzez ulepszenie przepisów dotyczących postępowania przed Sądem Konstytucyjnym, zapewnienie kworum Sądu Konstytucyjnego i terminowe mianowanie zweryfikowanych na szczeblu międzynarodowym kandydatów, uwzględnienie odpowiednich zaleceń Komisji Weneckiej, rozszerzenie zakresu pozasądowego rozstrzygania sporów, usprawnienie pomocy prawnej i wykonywania orzeczeń sądów, w tym poprzez podjęcie konkretnych kroków w celu stopniowego wycofywania moratoriów ustawodawczych, postępy w cyfryzacji systemu wymiaru sprawiedliwości i ustanowienie – przy zapewnieniu merytorycznego zaangażowania niezależnych ekspertów wyznaczonych przez partnerów międzynarodowych – nowego sądu administracyjnego i przeprowadzenie rzetelnej i wiarygodnej procedury selekcji sędziów.

Ukraina poczyni istotne dalsze postępy w przeciwdziałaniu i zapobieganiu korupcji.

W szczególności Ukraina spełni to kryterium pośrednie, gdy:

- poczyni postępy i je utrzyma oraz będzie stale wdrażać prawne i strategiczne ramy zwalczania korupcji, w tym będzie w znacznym zakresie stopniowo dostosowywać swoje przepisy do unijnego dorobku prawnego i wdrażać odpowiednie zalecenia GRECO, OECD oraz OBWE/ODIHR, przy zapewnieniu skutecznej koordynacji, budżetu, monitorowania i oceny;
- zwiększy niezależność i wzmocni mandat, skuteczność i zdolności operacyjne wyspecjalizowanych instytucji antykorupcyjnych (zarówno w zakresie zapobiegania korupcji, jak i jej zwalczania), w tym poprzez rozszerzenie jurysdykcji Krajowego Biura Antykorupcyjnego Ukrainy (NABU) na wszystkie stanowiska publiczne wysokiego ryzyka oraz poprzez przyznanie Specjalnej Prokuraturze Antykorupcyjnej (SAPO) uprawnień niezbędnych do wszczynania postępowań karnych przeciwko parlamentarzystom bez uprzedniej zgody prokuratora generalnego;

- zwiększy efektywność ram zapobiegania korupcji poprzez dalsze postępy w opracowywaniu i egzekwowaniu ram prawnych i politycznych dotyczących oświadczeń majątkowych, ochrony sygnalistów, konfliktów interesów, lobbowania, finansowania partii politycznych i kampanii wyborczych, w tym skutecznych, proporcjonalnych i wystarczająco odstrasżających kar w przypadkach naruszeń;
- poczyni wymierne postępy w osiąganiu solidnych wyników, jeśli chodzi o dochodzenia, ściganie i wydawanie wyroków skazujących w sprawach o korupcję, w szczególności prawomocnych wyroków skazujących w sprawach na wysokim szczeblu, i zwiększy liczbę i ogólną wartość zajętego, zamrożonego i skonfiskowanego mienia, m.in. poprzez uchylenie przepisu umożliwiającego automatyczne zamykanie spraw karnych ze względu na upływ terminów dla postępowań przygotowawczych i poprzez przegląd obowiązujących terminów;
- w większym stopniu włączy do głównego nurtu konkretne środki antykorupcyjne w oparciu o oceny ryzyka i systemowe środki pomagające zwiększyć poziom uczciwości w sektorach najbardziej narażonych na korupcję.

Ukraina dodatkowo wzmocni ochronę praw podstawowych w praktyce. W szczególności

Ukraina spełni to kryterium pośrednie, gdy:

- wzmocni wdrażanie ram prawnych i politycznych dotyczących praw podstawowych oraz ich egzekwowanie w praktyce, w szczególności poprzez zwiększenie zdolności niezależnych instytucji ds. praw podstawowych i przygotowanie się do przywrócenia podstawowych praw i wolności po zakończeniu stanu wojennego;
- będzie kontynuować reformę systemu penitencjarnego, m.in. poprzez poprawę warunków w więzieniach i aresztach oraz podjęcie kroków w celu zapobiegania przypadkom złego traktowania i w celu reagowania na nie;
- przyjmie i zacznie stosować przepisy o ochronie danych zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym, w tym wzmocni zdolności Krajowej Komisji ds. Ochrony Danych Osobowych;

- zapewni większą wolność wypowiedzi oraz wolność i pluralizm mediów poprzez zwiększenie niezależności i instytucjonalnych zdolności mediów publicznych i organu regulacyjnego ds. mediów, a także gwarancji ochrony dziennikarzy;
- zapewni dalsze postępy w dostosowywaniu prawa krajowego do unijnego dorobku prawnego w zakresie równości i niedyskryminacji – w tym do wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 1 czerwca 2023 r. – a także przestępstw z nienawiści i nawoływania do nienawiści, praw osób z niepełnosprawnościami, równości płci i zwalczania przemocy ze względu na płeć, praw procesowych osób podejrzanych i oskarżonych w postępowaniu karnym i praw ofiar;
- poczyni postępy w procesie tworzenia zintegrowanego systemu ochrony dzieci i dostosowywaniu krajowych przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego praw dziecka oraz w procesie deinstytucjonalizacji opieki nad dziećmi pozbawionymi opieki rodzicielskiej i nad osobami z niepełnosprawnościami (dorosłymi i dziećmi);
- będzie dalej konsekwentnie wdrażać – zgodnie z normami europejskimi i ramami negocjacyjnymi – odpowiednie przepisy i zobowiązania w zakresie ochrony praw osób należących do mniejszości narodowych, co jest integralnym elementem zmienionego planu działania Ukrainy na rzecz ochrony praw osób należących do mniejszości narodowych.

Rozdział 24 – Sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo

Ukraina poczyni wymierne postępy w walce z poważną i zorganizowaną przestępczością.

W szczególności Ukraina spełni to kryterium pośrednie, gdy:

- będzie dalej dostosowywać przepisy do unijnego dorobku prawnego w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej, w tym w odniesieniu do dochodzeń i kryminalizacji prania pieniędzy, a także zamrażania i konfiskowania mienia;

- poczyni wymierne postępy w celu wykazania solidnych wyników w prowadzeniu dochodzeń i ściganiu oraz wydawaniu prawomocnych wyroków skazujących we wszystkich obszarach poważnej i zorganizowanej przestępczości (takich jak handel ludźmi i niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych, cyberprzestępczość, nielegalny handel bronią palną, produkcja narkotyków i handel nimi, pranie pieniędzy i walka z terroryzmem);
- poczyni wymierne postępy w kompleksowej reformie Krajowego Biura Śledczego, przy zapewnieniu merytorycznego zaangażowania niezależnych ekspertów wyznaczonych przez partnerów międzynarodowych;
- wykaże, że praktyka wszczynania dochodzeń finansowych w przypadku spraw dotyczących poważnej i zorganizowanej przestępczości, w tym prania pieniędzy, jest wiarygodna i systematyczna;
- poczyni wymierne postępy w celu wykazania solidnych wyników w zajmowaniu i ostatecznym konfiskowaniu mienia oraz w celu usprawnienia systemu odzyskiwania mienia i zarządzania mieniem, m.in. poprzez wzmocnienie i przyspieszenie reformy Agencji ds. Odzyskiwania Mienia i Zarządzania Mieniem – przy zapewnieniu merytorycznego zaangażowania niezależnych ekspertów wyznaczonych przez partnerów międzynarodowych;
- poczyni wymierne postępy w rozbijaniu siatek handlu ludźmi oraz w uniemożliwianiu i zwalczaniu nielegalnego posiadania broni palnej i nielegalnego handlu tą bronią, m.in. poprzez zapewnienie operacyjności krajowego punktu kontaktowego ds. broni strzeleckiej i lekkiej;
- wzmocni swoje ramy instytucjonalne, m.in. poprzez bardziej precyzyjne określenie uprawnień organów ścigania, zwiększenie ich niezależności i uczciwości, poprawę zdolności operacyjnych, analitycznych i informatycznych, zacieśnienie współpracy między agencjami i usprawnienie szkolenia personelu organów ścigania;
- zwiększy zdolności administracyjne, aby spełnić unijne wymogi dotyczące współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, cywilnych i handlowych i zapewnić skuteczną współpracę z Eurojustem i EPPO.

Ukraina zwiększy swój wkład we współpracę antynarkotykową. W szczególności Ukraina spełni to kryterium pośrednie, gdy:

- utworzy dobrze funkcjonujący i dysponujący wystarczającymi zasobami krajowy system wczesnego ostrzegania, wzmocni centrum monitorowania narkotyków oraz poczyni postępy w dostosowywaniu swojego ustawodawstwa do unijnego dorobku prawnego w zakresie narkotyków i prekursorów narkotyków, a także niszczenia narkotyków;
- poczyni wymierne postępy w osiąganiu solidnych wyników w zajmowaniu i niszczeniu narkotyków oraz konfiskowaniu powiązanego mienia.

Ukraina osiągnie rezultaty w obszarze legalnej migracji i migracji nieuregulowanej, azylu oraz w kwestiach związanych z dorobkiem Schengen i granicami zewnętrznymi oraz polityką wizową. W szczególności Ukraina spełni to kryterium pośrednie, gdy:

- w większym stopniu dostosuje swoje przepisy do unijnego dorobku prawnego w zakresie migracji, azylu, polityki wizowej i zarządzania granicami, w tym zapewni większą zgodność z europejską metodyką w zakresie zintegrowanego zarządzania granicami;
- zwiększy swoje zdolności instytucjonalne, usprawni mechanizmy współpracy i koordynacji między organami zaangażowanymi w zarządzanie migracjami, granicami i azylem oraz wzmocni walkę z migracją nieuregulowaną i przemytem migrantów;
- usprawni swój system azylowy, w tym procedury gwarantujące prawo do ubiegania się o azyl i do odwoływania się od decyzji.

* *

Uwzględniając obecny stan przygotowań Ukrainy, z zastrzeżeniem spełnienia przez Ukrainę kryteriów pośrednich, w ujęciu horyzontalnym i w rozdziałach dotyczących praworządności, UE odnotowuje, że przy założeniu, że Ukraina musi nadal czynić postępy w dostosowywaniu przepisów do unijnego dorobku prawnego objętego poniższymi rozdziałami i we wdrażaniu tego dorobku, oraz bez uszczerbku dla wszelkich dodatkowych warunków ustanowionych w ramach przyszłych kryteriów określonych w odniesieniu do klastra 1, rozdziały te mogą zostać wstępnie zamknięte, jak tylko UE stwierdzi, że spełnione zostały następujące kryteria:

Rozdział 5 – Zamówienia publiczne

- Ukraina w pełni dostosuje krajowe ramy prawne do unijnego dorobku prawnego w odniesieniu do wszystkich obszarów zamówień publicznych, w tym także w odniesieniu do koncesji, partnerstw publiczno-prywatnych i zamówień w dziedzinie obronności – zapewniając w ten sposób uczciwość agencji odpowiedzialnych za udzielanie zamówień – a także do umów międzynarodowych zwalniających niektóre zamówienia z zasad dotyczących zamówień publicznych, zgodnie z Traktatem o funkcjonowaniu UE, unijnymi przepisami o zamówieniach oraz wszelkimi innymi odpowiednimi przepisami unijnego dorobku prawnego.
- Ukraina zapewni odpowiednie zdolności administracyjne, operacyjne i instytucjonalne na wszystkich szczeblach i podejmie stosowne środki, by zapewnić prawidłowe wdrażanie i egzekwowanie krajowych przepisów w tej dziedzinie odpowiednio wcześniej przed przystąpieniem. Obejmuje to potwierdzone osiągnięcia w zakresie:
 - przygotowania praktycznych instrumentów wykonawczych i monitorujących (obejmujących przepisy administracyjne, instrukcje, podręczniki oraz standardowe dokumenty dotyczące zamówień);
 - wzmocnienia mechanizmów kontroli, niezbędnych do zapewnienia pełnej znajomości i wiarygodności systemu, m.in. poprzez zapewnienie wstępnych audytów, ścisłego monitorowania i większej przejrzystości na etapie wykonywania zamówień publicznych w oparciu o systematyczne oceny ryzyka i priorytetowe kontrole w przypadku sektorów i procedur najbardziej narażonych na korupcję i nadużycia finansowe, w tym w dziedzinie obrony, energii i rekonstrukcji;

- skutecznego funkcjonowania systemu odwoławczego, w tym w dziedzinie koncesji, partnerstw publiczno-prywatnych i zamówień w dziedzinie obronności;
- udoskonalenia ocen ryzyka, wymogów dotyczących przejrzystości kosztów, należytej staranności oferentów i mechanizmów egzekwowania w celu zapobiegania korupcji i konfliktom interesów w zamówieniach publicznych zarówno na szczeblu centralnym, jak i lokalnym.
- Ukraina wykaże solidne wyniki w zakresie sprawiedliwego i przejrzystego systemu zamówień publicznych, który zapewni wydajne, skuteczne i opłacalne wykorzystywanie zasobów publicznych, konkurencję i silne zabezpieczenia przed korupcją i zdecydowane działania antykorupcyjne.

Rozdział 18 – Statystyka

- Ukraina przedstawi kluczowe dane makroekonomiczne (rachunki narodowe, w tym statystykę finansów sektora instytucji rządowych i samorządowych i statystykę procedury nadmiernego deficytu) zgodnie z metodyką obowiązującego europejskiego systemu rachunków (ESA) oraz powiązanim programem transmisji ESA, wymogami notyfikacyjnymi dotyczącymi dochodu narodowego brutto i procedury nadmiernego deficytu i innymi odnośnymi wymogami, a także przedstawi wymagany szczegółowy opis zastosowanej metodyki, a Eurostat uprzednio zweryfikuje przedstawione dane i opisy i potwierdzi odpowiednie dostosowanie do zasad UE, jeżeli chodzi o terminowość, kompletność, spójność, przejrzystość i dokładność.
- Ukraina przyjmie plan działania dotyczący: (i) wyeliminowania pozostałych braków we wszystkich tablicach ESA, (ii) przekazania pozostałych tablic z programu transmisji ESA, (iii) wyeliminowania pozostałych braków w informacjach, które należy przekazać wraz z tablicami w ramach procedury nadmiernego deficytu i (iv) wdrożenia pozostałych kwestii metodologicznych. Eurostat potwierdzi stosowność tego planu działania.

Rozdział 32 – Kontrola finansowa

- Ukraina wprowadzi odpowiednie środki w celu zapewnienia prawidłowego wdrażania ram regulacyjnych mających zastosowanie do kontroli wewnętrznej, w tym delegowania odpowiedzialności kadry kierowniczej i zarządzania ryzykiem. Zdolności instytucjonalne jednostki audytu wewnętrznego zostaną zwiększone, by zapewnić prawidłowe wdrażanie i egzekwowanie krajowych przepisów dotyczących publicznej wewnętrznej kontroli finansowej.
- Zapewnione zostaną polityczna, finansowa i administracyjna niezależność i mandat ukraińskiej Izby Rozrachunkowej, zgodnie z normami Międzynarodowej Organizacji Najwyższych Organów Kontroli (INTOSAI).
- Ukraina dostosuje swoje ustawodawstwo do unijnego dorobku prawnego w zakresie zwalczania nadużyć finansowych i innych nielegalnych działań na szkodę interesów finansowych Unii. Ukraina zapewni mandat i zdolność operacyjną krajowych służb koordynujących przeciwdziałanie nadużyciom finansowym, tak by możliwa była odpowiednia i skuteczna koordynacja działań w zakresie zwalczania tych nadużyć. Ukraina wdroży efektywną krajową strategię przeciwko nadużyciom w celu ochrony interesów finansowych Unii. Ukraina osiągnie solidne wyniki współpracy z Komisją, OLAF i Prokuraturą Europejską (EPPO) w zakresie zgłaszanych nieprawidłowości i dochodzeń dotyczących unijnych środków finansowych.
- Ukraina dostosuje swoje przepisy do unijnego dorobku prawnego w zakresie weryfikacji autentyczności monet euro, przeprowadzi ratyfikację i wprowadzi w życie międzynarodową konwencję genewską z 1929 r. o zwalczaniu fałszowania pieniędzy.

* *

Monitorowanie postępów w dostosowywaniu przepisów do unijnego dorobku prawnego i odnośnych norm europejskich będzie kontynuowane przez cały czas trwania negocjacji. UE podkreśla, że będzie wyjątkowo bacznie monitorować wszystkie poszczególne kwestie wspomniane powyżej z myślą o tym, by Ukraina dysponowała zdolnościami administracyjnymi, zdolnością do zakończenia procesu dostosowywania przepisów we wszystkich sektorach objętych przedmiotowym klastrem, a także czyniła dalsze postępy we wdrażaniu i egzekwowaniu przepisów. Należy zwrócić szczególną uwagę na powiązania pomiędzy niniejszym klastrem a innymi klastrami negocjacyjnymi. Ostatecznej oceny zgodności ustawodawstwa Ukrainy z unijnym dorobkiem prawnym i odnośnymi normami europejskimi oraz zdolności wdrożeniowych Ukrainy można będzie dokonać dopiero na późniejszym etapie negocjacji. UE zachęca Ukrainę, aby oprócz wszelkich informacji, których UE może wymagać do celów negocjacji w sprawie przedmiotowego klastra i które należy przedstawić podczas konferencji, regularnie przekazywała Radzie Stowarzyszenia szczegółowe informacje pisemne na temat postępów we wdrażaniu unijnego dorobku prawnego.

Uwzględniając wszystkie wymienione powyżej kwestie, konferencja będzie musiała powrócić do tego klastra we właściwym czasie.

Ponadto UE przypomina, że między 3 czerwca 2026 r. a datą zakończenia negocjacji mogą wejść w życie nowe akty prawne stanowiące część unijnego dorobku prawnego.